

შედეგის გაანალიზება, თითოეული სადენინფექციო საშუალებების გამოყენების შემდეგ განმეორებით ბაზისიდან ნაცხის აღება, დათესვა, დაკვირვება და დასკვნის გამოტანა.

კვლევა ტარდება ჰემოლიზურ სტრუპტოკოკებზე, სტაფილოკოკებზე, გრამუარყოფითზე და საფუარ სოკოებზე.

კვლევის სტრატეგიას წარმოადგენს სხვადასხვა სადენინფექციო საშუალებებით ავიცილოთ პირის ღრუს ლორწოვანი გარსის დაავადებები (პროთეზული სტომატიტი) კვლევა გრძელდება და საბოლოო დასკვნა დაიდება კვლევის დასრულების შემდეგ.

თეზისი მომზადდა თბილისის ჰუმანიტარული სასწავლო უნივერსიტეტის შიდა საგრანტო პროექტის „პლასტმასის მოსახსნელი პროთეზის ბაზისის სადენინფექციო საშუალებების კრიტიკული პარამეტრების შედარებითი დახასიათება“, ხელმძღვანელი: დოდო მაღრაძე.

ჯანდაცვის პოლიტიკა და ადამიანის უფლებები – კოვიდ 19-ის ეთიკურ-სამართლებრივი ასპექტები

ეკატერინე სანიკიძე

თბილისის ჰუმანიტარული უნივერსიტეტის პრედიკლომური საფეხურის მიწვეული პედაგოგი, მმდ, დტსუ პროფესორი სამედიცინო ეთიკისა და სამართლის დარგში

საკვანძო სიტყვები: ადამიანის უფლებები ჯანდაცვაში, ეთიკურ-სამართლებრივი ბაზა, პანდემიის ეთიკა და სამართალი, კონცეპტუალური ჩარჩო, კოვიდ19.

შესავალი

ჯანდაცვასა და მედიცინაში ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების, ეთიკური ნორმებისა და ადამიანური ღირსების დაცვის მიზნით დღეისათვის მსოფლიოში არსებობს არაერთი კონვენცია, დეკლარაცია და სხვა სამართლებრივი აქტები. თუმცა, ზოგიერთი ვითარების დროს, მაგალითად, ინფექციური დაავადებების აფეთქებისას, ეს უფლებები და ნორმები გარკვეულ ცვლილებებს განიცდის. სახელდობრ, იზღუდება თავისუფალი გადაადგილების უფლება, სავალდებულო ხდება გარკვეული სამედიცინო კვლევების და მანიპულაციების ჩატარება, უსაფრთხოების წესების დაცვაზე მიმართული ქვევები.

მიზანი

ჯანდაცვაში ადამიანის უფლებების დაცვის ხარისხისა და ეთიკურ-სამართლებრივი თავისებურებების შესწავლა კოვიდ19 პანდემიის პირობებში

მასალა, მეთოდები

გამოვიყენე თანამედროვე მსოფლიოში და საქართველოში საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში არსებული სამართლებრივი დოკუმენტები, გაიდლაინები პანდემიების ეთიკის შესახებ, სტატიები, ოფიციალური მასალები, შედარებითი ანალიზის მეთოდი. შედარების სტანდარტად შეირჩა ფაფა-შეზარებულ და პანდემიის მენეჯმენტის შეფასების თანამედროვე კონცეპტუალური ჩარჩოები.

შედეგები:

როგორც მსოფლიო, ისე ლოკალურ დონეზე არსებობს პანდემიების მკაფიო ეთიკურ-სამართლებრივი ბაზა, ინფრასტრუქტურა, სტრატეგია, განსაზღვრულია ადამიანის უფლებები, თავისუფლებები, მათი შეზღუდვის სახეები და საზღვრები. ყველა ძირითადი კონცეპტუალური ჩარჩოს კრიტერიუმები შეიცავს მოსახლეობასთან კომუნიკაციის, ფსიქოსოციალური, ეთიკურ-სამართლებრივი საკითხების შეფასებას. მაგ. ამ კრიტერიუმების მიხედვით, კოვიდ19-ის დროს დაირღვა სამართლიანობის პრინციპი, როცა ვაქცინები თავდაპირველად მხოლოდ მდიდარი ქვეყნებისთვის აღმოჩნდა ხელმისაწვდომი. თუმცა, ეს საკითხი მალე დააბალანსა კოვაქსის პლატფორმის შექმნამ. ამავე კრიტერიუმებით, კარგი ჯანდაცვის სისტემის და ეკონომიკურად ძლიერმა ქვეყნებმა მალევე შეძლეს პანდემიაზე სრული კონტროლის დაწესება. ხოლო დანარჩენ ქვეყნებს, მათ შორის საქართველოს, საყოველთაო კარანტინისა და მკაცრი იზოლაციების ფაზის დასრულების შემდეგ კონტროლი გაუჭირდა და პანდემიაზე პასუხის შეფასების მულტიკომპონენტური ჩარჩოს ბევრ კომპონენტთან მიმართებაში ხარვეზები აღენიშნა. ეს ხარვეზები განსაკუთრებით თვალსაჩინო გახდა ვაქცინაციის ფონზე. ყველაზე სუსტი რგოლები აღმოჩნდა: საკადრო რესურსი და მისი გადამზადება, კომუნიკაციის სტრატეგია, მოსახლეობის ნდობის მოპოვება. თუმცა, ადამიანის უფლებების დაცვის კუთხით, აკრძალვების და შეზღუდვების ზომები შეესაბამება კანონმდებლობას და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ეთიკას. რეგულაციების დარღვევებისთვის დასჯადობის ნაწილში რბილი პოლიტიკაც კი აღინიშნება.

დასკვნა:

ინფექციური დაავადებების აფეთქებების დროს ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების შეზღუდვა (ავტონომიის პრინციპი) საზოგადოებრივი სიკეთისთვის (სარგებლის პრინციპი) პრიორიტეტიზაციის თეორიასთან და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სამართლებრივ ბაზასთან სრულ შესაბამისობაში მოდის. საქართველოში არსებობს პანდემიის დროს ადამიანის უფლებებისა და მოვალეობების შესახებ გამართული და მკაფიო სამართლებრივი ბაზა, თუმცა, სუსტია ამის შესახებ მოსახლეობის ადეკვატური და დროული განსწავლავინფორმირება და აღსრულება. კოვიდ-19 პანდემიის დროს ადგილი ჰქონდა პაციენტთა და მოსახლეობის გარკვეული ჯგუფების უფლებების დარღვევის ცალკეულ ფაქტებს (ინფორმირება, უსაფრთხოება, თანასწორობა).